

Eva Biaudet r ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä naisjärjestöille NJKL, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto (400 000 euroa)

Eduskunnalle

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtäävä kansalaisjärjestötoiminta Suomessa on turvattava ja määrärahoja nostettava edellisen vuoden tasolle (Talousarvio 2020 ja 2021: 29.10.51 918 000 euroa. Talousarvioesitys 2022: 29.10.51 518 000 euroa). Viime vuosina eduskunta on budjettikäsittelyssään nostanut kolmen suuren nais- ja tasa-arvojärjestön määrärahat paremmalle tasolle. Voimavarojen pysyvyyttä ei kuitenkaan ole pystytty turvaamaan pitkäjänteisesti, mikä aiheuttaa suuria haasteita suunnitelmalliselle ja määrätietoiselle tasa-arvotyölle. Naisjärjestöjen valtionavustus on ollut muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin verrattuna matala. Valtionavustus perustuu vuoden 2007 jälkeen lakiin eräiden naisjärjestöjen valtionavusta (663/2007), juuri pitkäjaksoisemman voimavarojen kehittämisen mahdollistamiseksi. **Naisjärjestöjen valtionapu tulee saada pysyvästi korkeammalle tasolle.** Valtion talousarviossa vuonna 2021 naisjärjestöjen valtionavut olivat yhteensä 918 000 euroa (Naisjärjestöjen Keskusliitto 495 000 euroa, Nytkis ry 283 000 euroa, Monika-Naiset liitto ry 140 000 euroa).

Suomi on sitoutunut vahvasti tasa-arvon ja naisten oikeuksien edistämiseen niin Suomessa kuin maailmalla. Pitkäjänteinen tasa-arvotyö on mahdollista vain kansalaisjärjestöjen tuella. Globaalien ja monien EU-maiden asenteiden kiristyessä on varmistettava, ettei Suomessa ajauduta konservatiiviseen naisjärjestöjen toiminnan alasajoon (vertaa esim. Unkari, Puola, Venäjä, Yhdysvallat). Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtäävä kansalaisjärjestötoiminta Suomessa on turvattava.

Lakisääteisen rahoituksen on tarkoitus turvata pitkäjänteinen vaikuttamistyö. Naisjärjestöjen valtionavustus on ollut hyvin matala verrattuna muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin esimerkiksi sosiaalialalla, nuorisotyössä ja urheilussa, ja rahoituksen taso on aiempina vuosina heilahdellut voimakkaasti. Voimavarojen pysyvyyttä ei ole pystytty turvaamaan pitkäjänteisesti, mikä on aiheuttanut suuria haasteita suunnitelmalliselle ja määrätietoiselle tasa-arvotyölle.

Vahvat naisjärjestöt ja niiden tekemä pitkäjänteinen, yhteistyöhön pohjautuva ja rakenteita muuttamaan pyrkivä työ tukee tasa-arvon vahvistumista ylivaalikautisesti. Rahoitus on mahdollistanut työsuhteiden vakinaistamisen ja siten vahvistanut vaikuttamistyötä. Vuoden 2020 ja 2021 rahoitustaso turvaisi naisjärjestöjen työn myös jatkossa.

Talousarvioaloite TAA 35/2021 vp

Naisjärjestöjen Keskusliitto - Kvinnoorganisationernas Centralförbund on vuonna 1911 perustettu sukupuolten välistä tasa-arvoa, naisten oikeuksia ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksia edistävien naisjärjestöjen kattojärjestö ja yhteistyöfoorumi. Naisjärjestöjen Keskusliitto yhdistää 70 jäsenjärjestöä ja yhteensä noin 400 000 jäsentä sen puolesta, että naisten oikeudet tunnustetaan ihmisoikeuksiksi. Liitto tekee aloitteita ja nostaa keskusteluun keskeisiä tasa-arvokysymyksiä, toteuttaa tasa-arvoa edistäviä hankkeita, antaa lausuntoja, tarjoaa asiantuntijoita lainvalmistelutyöhön ministeriöille ja eduskunnan valiokunnille, sekä vaikuttaa sidosryhmien kautta Suomessa ja kansainvälisesti. Liiton pitkäjänteinen vaikuttamistyö näkyy monissa nykyiseen hallitus- ja tasa-arvo-ohjelmiin kirjatuihin toimenpiteisiin, joita ovat mm. pakkoavioliitot, seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus, perhevapaaudistus, vihapuhe ja viharikokset. Sillä on edustus muun muassa tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa ja ulkoministeriön kansainvälisessä ihmisoikeusasiain neuvottelukunnassa. Tänä vuonna liitto juhlii 110-vuotisjuhlavuotta teemalla Naisjärjestöjen Suomi, nostaen esiin naisten ja naisjärjestöjen työtä, jota ilman Suomi ei selviä kriisistä.

Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry on suomalaisten naisjärjestöjen kattojärjestö ja yhteenliittymä, joka toimii jäsenjärjestöjensä yhteistyöelimenä kansallisissa ja kansainvälisissä asioissa. NYTKISin puoluerajat ylittävä yhteistyö on kansainvälisestikin uniikki toimintamalli. NYTKIS edistää naisten ihmisoikeuksia sekä seuraa ja vaikuttaa tasa-arvoon liittyvien kansainvälisten velvoitteiden toteutumiseen maamme lainsäädännössä ja politiikassa. Yhdistys toimii asiantuntijana erilaisissa verkostoissa ja yhteistyöfoorumeissa ja edistää naisten yhteiskunnallista asemaa ja sukupuolten tasa-arvoa mm. tukemalla lainsäädäntötyötä asiantuntijalausunnoin, vaikuttamalla julkiseen keskusteluun ajankohtaiskampanjoinnilla sekä aktiivisella sidosryhmäyhteistyöllä. Yhdistykseen kuuluvat eduskuntapuolueiden naisjärjestöt sekä Naisasia-liitto Unioni, Naisjärjestöjen Keskusliitto ja Sukupuolentutkimuksen seura. NYTKISillä on 18 alueellista toimikuntaa ympäri Suomen aina Uudeltamaalta Kainuuseen ja Länsi-Pohjaan asti. NYTKIS edustaa Suomea suurella eurooppalaisella kattojärjestössä European Women's Lobbyssä.

Monika-Naiset liitto ry on maahanmuuttajanaishjärjestöjen ja monikulttuurista naistyötä tekevien järjestöjen kattojärjestö, joka on perustettu vuonna 1998. Liitolla on 16 jäsenjärjestöä, jotka edustavat eri puolilta maailmaa Suomeen muuttaneita naisia. Monika-Naiset liitto ry on edelleen ainoa tasa-arvo- ja väkivaltatyötä tekevä maahanmuuttajanaistoimijoiden kattojärjestö Suomessa, joka toimii kohderyhmän edunvalvojana. Liitto toimii asiantuntijana ja tekee työtä maahanmuuttaneiden naisten tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen aseman parantamiseksi. Se on ainoa toimija Suomessa, joka tarjoaa nais erityisiä palveluja väkivaltaa kokeneille ja kotoutumisen tukea tarvitseville naisille. Näitä palveluja tarjotaan valtakunnallisesti n. 20 eri kielellä Kriisikeskus Monikassa, Turvakoti Monassa ja Kotoutumiskeskus Monikassa.

Suomi profiloituu voimakkaasti naisten aseman ja tasa-arvon edistäjänä kotimaassa ja kansainvälisesti. Hallitusohjelman tavoitteena on nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Naisten oikeudet ovat Suomen ulkopolitiikan prioriteettiteemoja samalla, kun Suomi hakee YK:n ihmisoikeusneuvoston jäseneksi, ensimmäisenä sitoumuksenaan työskennellä sellaisen maailman puolesta, missä kaiken kykyiset ja ikäiset naiset voivat täysin nauttia oikeuksistaan. Naisjärjestöjen asiantuntija- ja vaikuttamistyö tukee Suomen kunnianhimoisten tasa-arvotavoitteiden toteu-

Talousarvioaloite TAA 35/2021 vp

tumista. Tasa-arvo- ja ihmisoikeustyön merkitys kriisien keskellä on vain kasvanut. Tässä työssä naisjärjestöjen rooli on korvaamaton.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 400 000 euroa momentille 29.10.51 naisjärjestöille NJKL, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto.

Helsingissä 8.10.2021

Eva Biaudet r
Mikko Ollikainen r
Sandra Bergqvist r
Anders Adlercreutz r
Inka Hopsu vihr
Tiina Elo vihr
Saara-Sofia Sirén kok
Anders Norrback r
Veronika Honkasalo vas
Noora Koponen vihr
Mari Holopainen vihr
Sofia Virta vihr